

Dosarul nr. 2ra-878/2022
2-20048622-01-2ra-22062022

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud: O. Dvornic)
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: L. Prutean, Iu. Cotruță, I. Țurcan)

ÎNCHEIERE

28 septembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Maria Ghervas
Galina Stratulat

examinând admisibilitatea recursului declarat de Galiț Victor,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Galiț Victor
împotriva Întreprinderii de Stat “Calea Ferată din Moldova” cu privire la
recalcularea salariului, încasarea datoriilor salariale și compensarea cheltuielilor de
judecată,

împotriva deciziei din 08 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 04 mai 2020, Galiț Victor a depus cerere de chemare în judecată împotriva
Î.S. “Calea Ferată din Moldova” cu privire la încasarea datoriilor salariale în sumă
de 75 356,88 de lei neachitate pentru perioada aprilie 2017 - mai 2020, dispunerea
achitării de către pârât a câte 5 683,4 lei lunar până la majorarea salariului minim
stabilit de către Guvernul RM și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a indicat că în anul 1979 a fost angajat la Î.S. “Calea
Ferată din Moldova”, filiala Ungheni, unde activează în calitate de agent de
predare a mărfurilor biroului de tranzit.

Reclamantul a susținut că începând cu data de 29 august 2019, arbitrar de
către angajator i-a fost stabilit salariul tarifar în mărime de 2 240 de lei.

A menționat că în temeiul art.131 din Codul muncii, orice salariat are dreptul
la un salariu minim garantat, care reprezintă mărimea minimă a retribuției stabilită
de către stat, sub nivelul căreia angajatorul nu este în drept să plătească pentru
norma de muncă pe lună sau pe oră îndeplinită de salariat, în care nu se includ
adaosurile, sporurile, plățile de stimulare și compensare, care este obligatoriu
pentru toți angajatorii persoane juridice sau fizice care utilizează munca salariată,
indiferent de tipul de proprietate și formă juridică de organizare. Acest quantum nu
poate fi diminuat nici prin contract colectiv de muncă, nici prin contractul
individual de muncă.

Potrivit prevederilor art.14 alin. (4) din Legea salarizării nr.847 din 17
noiembrie 2002 quantumul minim garantat al salariului în sectorul real servește
drept bază pentru diferențierea salariilor de funcție, salariilor tarifare în raport cu
calificarea, gradul de pregătire profesională și de competență a salariatului, precum
și de gradul de răspundere, pe care le implică funcțiile.

Reclamantul a invocat că pârâtul nu era în drept de a stabili arbitrar salariul tarifar mai mic decât salariul minim garantat de stat, care din 01 mai 2019 este de 2 775 de lei.

A relevat că prin ordinul nr. 212 din 29 septembrie 2019 salariul tuturor angajaților întreprinderii a fost majorat cu 200 de lei lunar, astfel că salariul său tarifar urmează a fi calculat din suma de 2 975 de lei.

Conform contractului colectiv de muncă, negociat pentru angajații Î.S. „Calea Ferată din Moldova” pentru anii 2016-2020 a fost stabilit că coeficientul de multiplicare a funcției deținute este de 1.215 - 1.44.

Astfel, conform acestui act, salariul lunar este necesar de a de a fi majorat cu coeficientul de multiplicare și constituie 4 284 lei /2975 x 1.44/. Mărimea coeficientului a fost confirmată și de reclamat prin răspunsul anexat la prezenta cerere.

Totodată a susținut că în vederea recalculării salariului a depus o cerere prealabilă, care însă a fost respinsă nefondat de către angajator.

Conform cap. 6 pct. 6.1 al contractului colectiv de muncă, negociat pe anii 2016-2020, în condițiile art.136 din Codul muncii, angajatorul și-a asumat obligațiunea achitării a câte 35% pentru stagiul neîntrerupt de muncă a salariului tarifar. Consideră reclamantul că activând la întreprindere mai mult de 40 de ani, urmează să i se achite câte 5 783,4 lei /4284 + 1499.4/.

A afirmat reclamantul că pentru perioada de 7 luni calendaristice de la 29 septembrie 2019, de când a fost majorat salariul cu 200 de lei, salariul lunar calculat fiind de 3 024 de lei (2240 + 784 pentru vechime în muncă) și până la data depunerii cererii la 01 mai 2020 s-a format o datorie salarială de 19 315,8 lei compusă din diferența salariului legal preconizat de 5 783.4 lei și salariul real achitat lunar de 3024 de lei.

Galiț Victor a menționat că, pentru perioada mai - septembrie 2019 salariul minim pe țară a constituit 2 775 de lei, iar pentru 4 luni precedente cu aplicarea coeficientul de multiplicare a salariului lunar a funcției deținute salariul este de 3 996 de lei/2775 x 1.44/, astfel, că pentru stagiul lunar de muncă reclamatul era obligat, din condițiile expuse, să achite 35%, ce constituie 1 398,6 lei/3996 x 35%/. Deci, suma spre achitare era de 5 394,6 lei, diferența din salariul achitat de 2 754 de lei și cel legal este de 2640 lei /5394 - 2754/lei, iar pentru patru luni reclamatul are o datorie de 10 560 de lei.

Reclamantul a relevat că în perioada 01 mai 2018 - 01 septembrie 2019, salariul minim pe economie a fost stabilit de 2 610 lei, care majorat la coeficientul de multiplicare de 1.44 lunar constituie 3472 de lei, plus 1 199,52 de lei pentru stagiul /3472 lei x 35%/ urmând de să-i achite 4 671,52 de lei/ 1199.52 + 3472/.

Astfel, reclamatul a admis o datorie lunară de 1 917,52 de lei /4 671,52-2 754/, caz în care datoria salarială pe perioada indicată este de 23 010,24 de lei /1 647,52 X 12).

Reclamantul a relevat că, pentru perioada 01 mai 2017 - 01 mai 2018 salariul minim pe economie a fost de 2 380 de lei, care majorat la coeficientul de salarizare de 3 427 de lei plus 35% pentru stagiul neîntrerupt de muncă de 1 199,52 de lei constituie 4 626,52 de lei.

A menționat reclamantul că, diferența dintre salariul legal și cel achitat de 2 754 de lei este de 1 872,52 de lei.

Astfel, pentru perioada indicată datoria salarială neachitată este de 22 470,24 lei /1872.52 x 12/lei, iar datoria reclamatului este de 75 356,28 de lei (19 315,8 + 10 560 + 23 010,24 + 22 470,24).

A notat că încălcarea dreptului său la salarizare a fost obiect de studiu de către Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale fiind eliberat în acest sens un răspuns anexat la cererea adresată reclamatului.

A solicitat încasarea datoriilor salariale în sumă de 75 356,88 de lei neachitate pentru perioada aprilie 2017 - mai 2020, dispunerea achitării de către pârât a câte 5 683,4 lei lunar până la majorarea salariului minim stabilit de către Guvern și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 18 mai 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, acțiunea a fost admisă.

S-a obligat Î.S. „Calea Ferată din Moldova” să-i recalculeze lui Galiț Victor salariul de funcție (tarifar) în mărime cel puțin egal cu salariul minim garantat al salariului în sectorul real pentru perioada aprilie 2017- mai 2020, ținând cont de perioada de timp lucrată.

S-a încasat de la Î.S. „Calea Ferată din Moldova” în beneficiului lui Galiț Victor suma de 7 700 de lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică.

Invocând netemeinicia hotărârii primei instanțe, la 31 mai 2021, Galiț Victor, a declarat apel, solicitând casarea acesteia cu emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

La 16 iunie 2021, a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe Î.S. „Calea Ferată din Moldova”, solicitând casarea acesteia cu emiterea unei noi hotărâri de respingere integrală a acțiunii.

Prin decizia din 08 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău s-a admis apelul declarat de Î.S. „Calea Ferată din Moldova”.

S-a respins apelul declarat de Galiț Victor.

S-a casat integral hotărârea din 18 mai 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, și s-a pronunțat o nouă hotărâre prin care:

Cererea de chemare în judecată depusă de Galiț Victor împotriva Î.S. „Calea Ferată din Moldova” privind recalcularea salariului, încasarea datoriilor salariale, cheltuielilor de judecată s-a respins.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a stabilit că Galiț Victor este încadrat în câmpul muncii la Filiala Î.S. „Calea Ferată din Moldova” în funcția de agent predare a mărfurilor biroului de tranzit din 29 noiembrie 1979, iar începând cu 04 septembrie 2000 este agent de predare a mărfurilor la stația de frontieră cat. IV, fapt ce se confirmă prin certificatele eliberate de către Î.S. „Calea Ferată din Moldova” la 07 octombrie 2019.

La 14 decembrie 2015 sub nr.196 la Inspectoratul Teritorial de muncă Chișinău, a fost înregistrat Contractul colectiv de muncă al Î.S. „Calea Ferată din Moldova” pe anii 2016-2020.

Potrivit pct. 9 al contractului individual de muncă nr.281 /14, salariul lui Galiț Victor va constitui 2 040 de lei lunar conform nomenclatorului de personal, premiu în conformitate cu Regulamentul cu privire la premiere, suport material odată pe an prevăzut de art.117 CM, recompensă pentru vechime în muncă.

La caz, instanța de apel a notat că salariul de bază al reclamantului Galiț Victor, inclusiv sporul pentru vechimea în muncă (considerat ca o formă distinctă

de salarizare aliniată salariului de bază, aprobat prin contractul Colectiv de muncă) achitate lui Victor Galiț, în calitatea sa de salariat al Î.S. „Calea Ferată din Moldova”, în perioada aprilie 2017- mai 2020 a constituit de la 2 597,97 lei la 5 264,78 lei, fapt ce se confirmă prin bonurile de salariu lunar pentru ultimii trei ani lucrați de către Galiț Victor (f.d.63-75).

Astfel, Colegiul a observat că reieșind din borderourile de calcul ale salariului, că mărimea retribuiției lunare, conform borderourilor de calcul la salariu pentru fiecare lună, a depășit quantumul minim al salariului garantat în perioada de referință (2017-2020).

Totodată, Colegiul a stabilit că salariul achitat lui Victor Galiț, în calitatea sa de salariat al Î.S. „Calea Ferată din Moldova”, în perioada aprilie 2017- mai 2020 depășește quantumul minim garantat al salariului în sectorul real în perioada vizată, deci, solicitările reclamantului sunt neîntemeiate și declarative.

Pentru aceste motive, Colegiul a considerat neîntemeiată concluzia primei instanțe cu privire la necesitatea admiterii cerinței reclamantului cu privire la recalcularea salariului reieșind din quantumul minim garantat al salariului în sectorul real.

Or, precum s-a constatat, Galiț Victor, era retribuit lunar cu o remunerație, compusă din salariu de bază, adaosuri, sporuri la salariul de bază și alte plăți de stimulare și compensare, care depășeau quantumul minim garantat al salariului în sectorul real, potrivit calculului reflectat în fiecare borderou de calcul al salariului pentru perioada vizată.

Astfel din aceste motive instanța de apel a considerat neîntemeiată și pasibilă respingerii cerința reclamantului-apelant cu privire la recalcularea salariului său de funcție (tarifar) în mărime de cel puțin egal cu salariul pentru prima categorie de calificare în sectorul real.

Subsecvent, a notat că Victor Galiț a fost remunerat în volum integral pentru munca prestată de aceasta, se impune necesitatea respingerii pretenției acestuia cu privire la încasarea de la ÎS „Calea Ferată din Moldova” în beneficiul său a sumei de 75 356,88 de lei cu titlu de plată a restanțelor salariale.

În această ordine de idei, nu poate fi reținut cu titlu de probă răspunsul Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale nr. G-3232/19 din 06 august 2019 și procesul verbal cu privire la contravenție nr.PV-ISM-2020-00679 din 17 septembrie 2020, în condițiile în care potrivit hotărârii Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana nr.4-2227/2020 din 29 martie 2021 procesul verbal cu privire la contravenție nr.PV-ISM-2020-00679 din 17 septembrie 2020 întocmit de Inspectoratul de Stat al Muncii în privința ÎS „Calea Ferată din Moldova” a fost anulat ca fiind neîntemeiat, ceea ce nu a fost luat în calcul de către instanța de fond.

La 15 iunie 2022, Galiț Victor, a declarat recurs, prin care a solicitat casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe cu adoptarea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii în sensul declarat.

În motivarea recursului s-a indicat că instanțele de judecată ierarhic inferioare la examinarea cauzei au încălcat esențial și au aplicat eronat normele de drept material, ceea ce a dus la adoptarea unei soluții neîntemeiate.

Totodată, s-au invocat aceleași argumente și circumstanțe factologice care au fost invocate pe parcursul examinării cauzei în instanțele ierarhic inferioare, cărora le-a fost dată apreciere, redând conținutul prevederilor normelor legale, dar fără a

demonstra prin careva probe, încălcarea sau aplicarea eronată de către instanțele de judecată a normelor legale aplicabile speței.

În contextul prevederilor art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 08 februarie 2022 și a expedit-o participanților la proces la 06 mai 2022 (f.d. 232, Vol. I), or, la actele cauzei nu se regăsește dovada de recepționare a acesteia de către participanții la proces, astfel, recursul declarat la data de 15 iunie 2022, este în termen.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Prin prisma art. 439 alin. (2) din Codul de procedură civilă, la 21 iunie 2022 instanța de recurs a comunicat intimaților recursul, informând despre necesitatea depunerii referinței.

Astfel, la 21 iulie 2022, ÎS „Calea Ferată din Moldova” a depus referință, prin care a solicitat de a considera inadmisibil recursul.

Examinând temeiurile recursului declarat de Galiț Victor, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul ca inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Galiț Victor, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432, alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a recunoaște recursul declarat de Galiț Victor, ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Galiț Victor, împotriva deciziei din 08 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filincova

judecătorii

Maria Ghervas

Galina Stratulat